

Čj. UOOU-10090/15-7

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, § 2 odst. 2 a § 46 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, rozhodl dne 19. listopadu 2015 takto:

Je prokázáno, že účastník řízení: Česká republika – Ministerstvo vnitra, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7 – Holešovice, IČ: 00007064, v souvislosti se zpracováním osobních údajů v základních registrech, jako správce osobních údajů podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., tím, že umožnil veřejnoprávním institucím ČESKÝ ROZHLAS a ČESKÁ TELEVIZE prostřednictvím nesprávného nastavení jejich působnosti v registru práv a povinností nad rámec zákona č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů, přístup do registru obyvatel, který obsahuje referenční údaje fyzických osob v rozsahu jméno, příjmení, datum narození, adresa trvalého pobytu a doručovací adresa, v důsledku čehož ČESKÝ ROZHLAS přistupoval k těmto údajům v době od června 2013 do října 2014, a to v cca 70 000 případech, a ČESKÁ TELEVIZE v době od září 2014 do října 2014, a to v cca 250 případech,

porušil povinnost stanovenou v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost správce přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů,

a tím spáchal správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., neboť nepřijal nebo neprovedl opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování osobních údajů,

za což se mu v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. ukládá

pokuta ve výši 700.000 Kč
(slovy sedm set tisíc korun českých)

a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit **náklady řízení ve výši 1.000 Kč**,

obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 19-5825001/0710, variabilní symbol IČO účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb. v souvislosti se zpracováním osobních údajů v základních registrech bylo zahájeno oznámením Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“), které bylo účastníku řízení, České republice – Ministerstvu vnitra, doručeno dne 21. září 2015. Podkladem pro zahájení řízení byl písemný materiál shromážděný v rámci kontroly provedené u účastníka řízení inspektorkou Úřadu Mgr. et Mgr. Boženou Čajkovou ve dnech 28. ledna 2015 až 13. července 2015, a to včetně kontrolního protokolu čj. UOOU-12596/14-22 ze dne 16. července 2015 a vyřízení námítky proti kontrolnímu zjištění předsedou Úřadu (čj. UOOU-12596/14-25 ze dne 31. srpna 2015).

Ze spisového materiálu vyplývá, že účastník řízení umožnil veřejnoprávním institucím ČESKÝ ROZHLAS (dále jen „ČRo“) a ČESKÁ TELEVIZE (dále jen „ČT“) přístup do registru obyvatel (dále jen „ROB“) k referenčním údajům, zde vedeným, a to prostřednictvím agendového informačního systému (AIS – Kukátko), aniž byl dán právní důvod pro přístup těchto subjektů do uvedeného základního registru. Zřízeného přístupu do základního registru obyvatel bylo využíváno ČRo v době od června 2013 do října 2014 v cca 70 000 případech a ČT v době od září 2014 do října 2014 v cca 250 případech. Na základě rozhodnutí Správy základních registrů byl účastníkem řízení zablokován ČRo a ČT přístup do ROB dne 17. října 2014.

Z úředního záznamu pořizovaného kontrolujícími z ústního jednání konaného dne 11. února 2015 (tj. úřední záznam čj. UOOU-12596/14-8 ze dne 13. února 2015) vyplývá, že účastník řízení uvedl, že od spuštění základních registrů existuje možnost přístupu k registrům ze zákona nebo na základě schváleného požadavku orgánu veřejné moci. Z pohledu správce údajů došlo k pochybení Ministerstva kultury České republiky (dále jen „MK ČR“), kdy podklady k přístupu orgánů veřejné moci do souboru základních registrů byly zaslány pozdě, a to po termínu stanoveném nařízením vlády (nařízení vlády č. 161/2011 Sb., o stanovení harmonogramu a technického způsobu provedení opatření podle § 64 až 68 zákona o základních registrech), který byl stanoven pouze do 31. srpna 2011. Účastník řízení uvedl, že na žádost MK ČR měly ČRo a ČT přístup (nahlížení) do doručovacích i trvalých adres a k datům narození. Přístup jim sjednalo MK ČR z důvodu nezbytné kontroly a vymáhání nezaplacených televizních a rozhlasových poplatků. Dále bylo konstatováno, že u účastníka řízení probíhá průběžné prověřování podkladů zaslaných zájemci o přístupy do registrů spravovaných účastníkem řízení, přičemž teprve po kladném výsledku prověření jsou tato „Ohlášení agendy“ zapsána do registrace evidence oprávněných osob. K tomu uvedl, že po kontrole zaslaných podkladů bylo MK ČR vyzváno k jejich doplnění. K požadovanému doplnění ohlášení agendy od MK ČR dle účastníka řízení došlo dne 24. listopadu 2014, ale to již i přes úpravu podkladů bylo „vyskladnění“ údajů pro ČRo a ČT zastaveno. Účastník řízení dodal, že do registru obyvatel vstupoval ČRo od roku 2013 do 9. října 2014 a ČT v období od 9. září 2014 do 9. října 2014.

Dne 27. února 2015 obdrželi kontrolující vyjádření účastníka řízení (a to konkrétně odboru eGovernmentu, odboru správních činností) a Správy základních registrů včetně požadovaných podkladů.

Ve vyjádření odboru eGovernmentu (č. j. MV-26050-3/EG-2015 ze dne 23. února 2015) k procesu registrace agend v registru práv a povinností, je uvedeno, že soubor údajů základních registrů a systém jejich sdílení byl vybudován postupem podle zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, a to ve vzájemné koordinaci Úřadu pro ochranu osobních údajů (systém převodníků agendových identifikátorů, který zabraňuje neoprávněnému sdružování údajů, tj. „ORG“), ministerstva vnitra (registr obyvatel „ROB“ a registr práv a povinností „RPP“), Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního (registr územní identifikace „RUIAN“) a Českého statistického úřadu (registr osob „ROS“). Po přijetí zákona č. 111/2009 Sb. byly vyzvány všechny ústřední správní úřady, aby v zákonech ve své legislativní gesci provedly nezbytné úpravy, které umožní jimi zřizovaným nebo usměrňovaným organizacím přístup k údajům v základních registrech. Zákon č. 227/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech, oprávnění k přístupu nastavil napříč dotčenými zákony.

Dále účastník řízení uvedl ke vzniku „primární“ matice podle zákona č. 111/2009 Sb., že časování vybudování registrů a jeho naplnění údaji, včetně údajů k zabezpečení přístupu k údajům, bylo podle zákona č. 111/2009 Sb. a jeho specifikace v prováděcím nařízení vlády č. 161/2011 Sb. stanoveno nejpozději do dne 31. srpna 2011. Do tohoto termínu měly povinné orgány veřejné moci dle § 53 zákona č. 111/2009 Sb., tzv. ohlašovatelé RPP, poskytnout mj. údaje k oprávnění k přístupu ve všech předpisech ve své gesci, které byly platné, resp. účinné právě ke dni 31. srpna 2011. Dle vyjádření účastníka řízení povinnost poskytnout tyto údaje a odpovědnost za jejich správnost byla stanovena orgánům veřejné moci v § 4 zákona č. 111/2009 Sb. a ministerstvu vnitra jako editorovi registru RPP je zde stanovena povinnost tyto údaje zapsat v souladu s údaji uvedenými v dokumentech neodkladně, a to nejpozději do 3 pracovních dnů (§ 4 odst. 3 téhož zákona). Uvedené dokumenty přijímá ministerstvo vnitra v souladu s § 54 odst. 2 zákona č. 111/2009 Sb. ve struktuře zveřejněné ministerstvem vnitra způsobem umožňujícím dálkový přístup, tedy v elektronické podobě, ve svém agendovém informačním systému (tzv. AIS Působnostní). Po dobu stanovenou k naplnění této matice, tj. do 31. srpna 2011, mělo ministerstvo vnitra jako správce RPP k zabezpečení komplexní kontroly údajů naplňujících RPP zajištěnou zvýšenou právní i metodickou kapacitu a organizovalo přímou metodickou pomoc jednotlivým ohlašovatelům. Tato opatření z důvodu předběžné opatrnosti pro případy opožděných ohlášení byla zachována až do doby spuštění základních registrů, tj. do 1. července 2012 (opatření vedeno pod č. j. MV-93209-987/VES-2008). K postupu po primárním naplnění dat je uvedeno, že po prvotním naplnění registru RPP předpokládá zákon ohlašování agend u předpisů nových nebo novelizovaných, u nichž ministerstvo vnitra v roli správce a editora RPP může kontrolovat z principu nedostatky formální, avšak nikoliv věcné, jelikož není zpravidla účastníkem legislativního procesu a tedy nemá s čím věcně porovnávat podklady ohlašovatele, a to ani v oblasti údajů k oprávnění přístupu. Z pohledu správce RPP došlo v daném případě k pochybení na straně MK ČR, které poskytlo ministerstvu vnitra k agendě A1243 „Zákon o rozhlasových a televizních poplatcích“ podklady po termínu stanoveném uvedeným nařízením vlády, tj. až dne 12. listopadu 2012, a dále podklady obsahovaly nesprávné údaje [na danou skutečnost bylo MK ČR upozorněno přípisem správce

RPP č. j. MV-142979-4/EG ze dne 5. listopadu 2014, přičemž MK ČR pochybení uznalo formou nového (opravného) ohlášení agendy ze dne 24. listopadu 2014].

Referenční údaje, u nichž je zjištěna jejich nesprávnost nebo u nichž vzniká oprávněná pochybnost o jejich správnosti zákon č. 111/2009 Sb. připouští v § 4 odst. 4 s tím, že takový údaj označí editor jako nesprávný a údaj má po celou tuto dobu pouze informativní povahu. Oprava takového údaje se provede postupem reklamace u orgánu, který jej editorovi poskytl. Dle účastníka řízení z tohoto pohledu správce základních registrů (ROS, ROB, RPP a RUIAN) nenese odpovědnost za věcnou správnost údajů o subjektech, které jsou předmětem evidence. Oprávněně může zpochybnit referenční údaje základního registru zejména subjekt, o němž jsou data vedena. V případě RPP subjektem, o němž jsou data vedena, jsou orgány veřejné moci a reklamační proces se tak může uplatnit zejména v procesu oznámení působnosti podle § 55 zákona č. 111/2009 Sb.

Orgán veřejné moci je povinen podle § 55 zákona č. 101/2009 Sb. označit role, tj. souhrn oprávnění k přístupu základních registrů [§ 48 písm. b) zákona č. 111/2009 Sb.]. V RPP je evidováno cca 500 000 působností a detaily nastavení oprávnění jednotlivých orgánů veřejné moci v jednotlivých agendách až po údaje jednotlivých základních registrů, které řádově obsahují stovky milionů strukturovaných dat. Není tedy reálné očekávat kromě formální i věcnou kontrolu působností orgánů veřejné moci ze strany ministerstva vnitra jako správce RPP.

Z ustanovení § 56 odst. 3 zákona č. 111/2009 Sb. plyne, že za uplatnění odpovídajících opatření, která zabrání neoprávněnému přístupu k osobním údajům, je odpovědný právě orgán veřejné moci, který byl zaregistrován pro výkon příslušné agendy. Provádět kontrolu nad rámcem zákona č. 111/2009 Sb. není možné, neboť k tomu správce registrů není technicky ani personálně vybaven a nemá k tomu ani legislativní oprávnění. Ve vztahu k interním opatřením ke zvýšení kontroly nad rámcem zákona a navrhovaným legislativním opatřením ministerstvo vnitra uvedlo, že přijalo nad rámec postupů stanovených zákonem č. 111/2009 Sb. za účelem zvýšení zabezpečení přístupu k osobním údajům interní opatření k věcné kontrole zákona ze strany ohlašovatele formou poskytování stanovisek správce ROB. Zároveň bylo toto opatření zapracováno do textu připravované novelizace zákona č. 111/2009 Sb. Dále bylo konstatováno, že za stávajícího znění zákona č. 111/2009 Sb. je přijaté interní opatření účinné dílčím způsobem pouze pro případy, kdy u údajů o rozsahu oprávnění existuje platný právní předpis a je tedy možno podklady ohlašovatele porovnávat s pramenem práva. Dále pak účastník řízení konstatoval, že za stávajícího znění § 4 odst. 3 zákona č. 111/2009 Sb. zároveň toto opatření hrozí rizikem nedodržení lhůty k registraci údajů.

Ve vztahu k odpovědnosti a pochybení z pohledu ministerstva vnitra RPP uvedl, že z důvodů výše uvedených a z popsaného principu nastavování oprávnění přístupu spatřuje ministerstvo vnitra jako správce RPP hlavní odpovědnost a největší pochybení u ČRo a ČT, které využily nesprávných údajů poskytnutých správcem registru MK ČR, nereklamovaly jejich nesprávné nastavení v základních registrech podle povinnosti v § 4 zákona č. 111/2009 Sb. a naopak označily v oznámení své působnosti role neodpovídající právnímu stavu a po následné registraci se v nesouladu s platným právním stavem připojily k základnímu registru a neoprávněně data užívaly. Dle názoru ministerstva vnitra jakékoliv případné sankce správního úřadu v případě této agendy vůči editorovi RPP nebo

ohlašovatelům by do budoucna oslabily reklamační odpovědnost orgánů veřejné moci a snížily tak kvalitu kontroly zabezpečení osobních údajů, a to jak ze strany ohlašovatelů, tak ze strany oznamovatelů. Dále ministerstvo vnitřní policie poukázalo na kontrolní akci Nejvyššího kontrolního úřadu (č. 13/12 „Peněžní prostředky vynakládané na přípravu, realizaci a provoz systémů základních registrů“, viz usnesení vlády ze dne 28. dubna 2014 č. 304), z níž vyplynulo, že ve využívání systému základních registrů je riziko spočívající v tom, že vymahatelnost oznamování působnosti orgánů veřejné moci není legislativně upravena, čímž je ohroženo správné fungování elektronizace výkonu veřejné a státní správy. Účastník řízení uvedl, že v souvislosti s výše uvedeným je možné konstatovat, že obdobné riziko spočívá v nesprávně provedeném oznámení působnosti orgánem veřejné moci, k čemuž došlo právě v posuzovaném případě.

Tvrzení ve vyjádření odboru eGovernmentu byla doložena přílohami, a to zobrazením detailu ohlášení agendy MK ČR učiněným dne 12. listopadu 2012 (náhled do AIS RPP Působnostní), přičemž agenda byla zaregistrována do RPP dne 13. listopadu 2012 (zápis do RPP). Ze zobrazení detailu ohlášení agendy vyplývá, že za činnosti konané v rámci výkonu veřejné moci byla označena evidence poplatků a vymáhání dlužných poplatků a přírůžky k poplatkům (část III.) a rozsah oprávnění k přístupu k údajům ROB ve vztahu k evidenci poplatků byl stanoven v rozsahu jméno, příjmení, adresa pobytu, doručovací adresa a datum narození podle § 8 odst. 3 zákona č. 348/2005 Sb. [část IV. a) formuláře]. Z historie agendy dále vyplývá, že dne 24. listopadu 2014 byla podána žádost o ukončení agendy, přičemž dne 27. listopadu 2014 bylo schváleno její ukončení, o čemž byl proveden zápis do RPP (bod VIII.).

Dále byla přiložena výzva k revizi ohlášení agendy A1423 ze dne 5. listopadu 2014 (č. j. MV-142979-4/EG-2014) v části IV. a) formuláře pro ohlášení agendy A1423 upravující rozsah oprávnění k přístupu k údajům ROB s ohledem na zamítavé stanovisko Správce registru obyvatel týkající se přístupu do ROB, která byla odborem eGovernmentu adresována MK ČR. Dále pak novým ohlášením agendy MK ČR učiněným dne 2. prosince 2014 (náhled do AIS RPP Působnostní) a zobrazením detailu ohlášené agendy, jejíž registrace byla provedena dne 15. prosince 2014, a to již bez přístupu do ROB.

Ve vyjádření odboru správních činností (č. j. MV-15533-8/SC-2015 ze dne 27. února 2015) je uvedeno, že podle organizačního řádu ministerstva vnitřní policie je odbor správních činností věcným správcem ROB. Ke splnění povinností uložených správci informačního systému zejména v § 13 zákona č. 101/2000 Sb. provádí odbor z vlastní iniciativy vnitřní kontrolní šetření. V srpnu 2014 bylo zahájeno prověřování přístupu některých subjektů k údajům vedených v ROB, přičemž mezi prověřovanými subjekty byli i ČRo a ČT. Na žádost odboru eGovernmentu č. j. MV-144957-174/EG-2013 ze dne 29. září 2014 zaujal odbor správních činností stanovisko k oprávnění k využívání údajů vedených v ROB agendou „A1423 – Zákon o rozhlasových a televizních poplatcích“ ze strany ČT a ČRo. Odbor správních činností sdělením č. j. MV-145838-184/SC-2013 ze dne 2. října 2014 informoval odbor eGovernmentu, že ČT a ČRo nemají oprávnění k přístupu do základního registru obyvatel na základě zákona č. 348/2005 Sb. ve vztahu k agendě A1423. Odbor správních činností požádal přípisem č. j. MV-18957-35/SC-2014 ze dne 13. října 2014 Správu základních registrů jako provozovatele ROB, aby s okamžitou platností ukončila přístup ČRo a ČT k údajům v ROB, a to do doby, než budou zjištěny skutečnosti

opravňující ČRo a ČT údaje z ROB využívat. K tomu bylo uvedeno, že je zřejmé to, že ČRo a ČT nejsou oprávněny prostřednictvím agendy „A1423 – Zákon o rozhlasových a televizních poplatcích“ přistupovat s odvoláním na zákon č. 348/2005 Sb. k údajům vedeným v ROB, s tím, že odbor správních činností v současné době (tj. v době vyhotovení sdělení dne 13. října 2014) neodsouhlasil žádnou jinou agendu, jejímž prostřednictvím by ČRo a ČT byly oprávněny používat údaje ROB. Vedle provedených technicko-organizačních opatření vstoupilo ministerstvo vnitra v jednání s MK ČR s cílem vyřešit pro ČRo a ČT legislativní cestou absenci oprávnění získávat osobní údaje z ROB. Za výsledek jednání označilo ministerstvo vnitra oficiální návrh MK ČR, který byl uplatněn v rámci meziresortního připomínkového řízení k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, s tím, že uvedený návrh je akceptován a bude součástí materiálu předloženého vládě.

Uvedené vyjádření bylo doloženo kopiemi písemností ministerstva vnitra označených ve vyjádření (tj. sděleními odboru eGovernmentu a odboru správních činností) a návrhem ministerstva kultury na změnu zákona č. 348/2005 Sb., tj. možnost využívat referenční údaje z ROB pro účely vedení evidence poplatníků rozhlasového nebo televizního poplatku podle § 8 a pro účely vymáhání dlužných poplatků a přírážky k poplatkům podle § 10 tohoto zákona. V odůvodnění žádosti o změnu zákona MK ČR uvedlo, že rozhodnutím Správy základních registrů ze dne 17. října 2014 byl přístup k základnímu registru obyvatel ČRo a ČT zablokovan, přičemž dopisem odboru eGovernment ze dne 5. listopadu 2014 bylo MK ČR vyzváno, aby revidovalo ohlášení agendy A1423. K tomu MK ČR konstatovalo, že se tudíž obrátilo na ministerstvo vnitra s žádostí o sdělení, jak má situaci napravit a zaručit ČRo a ČT přístup do základního registru obyvatel i do budoucna. Dále MK ČR uvedlo, že ministerstvo vnitra doporučilo MK ČR změnit zákon č. 348/2005 Sb. a samo navrhlo i vhodnou formulaci ustanovení, z něhož by vyplývalo pro ČRo a ČT jednoznačné oprávnění k přístupu do základního registru obyvatel. K tomu MK ČR konstatovalo, že zablokováním přístupu ČRo a ČT do ROB je ohroženo plnění jejich zákonné povinnosti vést evidenci poplatníků rozhlasového a televizního poplatku a vymáhat dlužné poplatky, s tím, že věc je třeba řešit urychleně.

V rámci vyjádření Správy základních registrů (č. j. SZR-355-1/Ř-2015 ze dne 25. února 2015) bylo poukázáno ve vztahu k přístupu orgánů veřejné moci k základním registrům na § 5 odst. 1 zákona č. 111/2009 Sb. obsahující úpravu využívání referenčních údajů základního registru a § 7 odst. 1 a 2 vymezující úlohu Správy základních registrů. Ohledně legislativních povinností orgánů veřejné moci před přístupem k datům ze základních registrů a procesu zajištění přístupu bylo uvedeno následující. Ve vztahu k úkonům, které musí orgán veřejné moci (správce AIS) vykonat před zasláním žádosti o certifikaci nebo správu AIS v základních registrech, musí tento zaregistrovat svůj agendový informační systém (dále jen „AIS“) v Informačním systému o informačních systémech veřejné správy (dále jen „ISoISVS“) podle zákona č. 365/2000 Sb. (bod 1). Na základě ohlášení agendy ústředním správním orgánem musí dostat působnost v agendě a přihlásit se k ní v RPP – AIS Působnostní podle § 5 zákona č. 111/2009 Sb.; zajišťuje správce RPP, tj. ministerstvo vnitra (bod 2). Dále zajištění přístupu k základním registrům podle § 7 zákona č. 111/2009 Sb., tj. registrace a správa AIS v Jednotném identitním prostoru (JIP) Czech Point a základních registrech podle postupů na portálu veřejné správy, vyplnění formuláře a výběr agendy podle dat uvedených v JIP/KAAS a to na základě

ohlášení agendy popsané v bodě druhém (bod 3). Žádost o přístup k základním registrům Správa základních registrů přijme datovou schránkou, zpracovatel ve správě základních registrů založí evidenci v GINIS, zpracuje a odešle žadateli „Sdělení o žádosti“ opět datovou schránkou poté, co byla žádost vypořádána a data nahrána do ISZR (bod 4). Všechny údaje pak Správa základních registrů archivuje podle platného spisového a skartačního řádu (bod 5).

Následně ve vztahu k procesu certifikace nebo správy AIS v základních registrech Správa základních registrů uvedla, že pokud orgán veřejné moci zaregistruje svůj AIS v ISoISVS a dostane působnost v agendě (zákoně) od svého nadřízeného ústředního správního orgánu a přihlásí se k ní v RPP, po splnění těchto dvou úkonů stáhne orgán veřejné moci z portálu veřejné správy formulář ZFO označený „Registrace a správa AIS v JIP Czech POINT a základních registrech“. Žádost nejprve pošle na automat ministerstva vnitra, kde dojde k předvyplnění těch údajů, které má AIS registrované v JIP, přičemž žádost se poté vrátí žadateli k vyplnění. Správci se ukáží čísla všech registrovaných informačních systémů v ISoISVS a všechny agendy, ve kterých mají působnost v RPP. Následně správce AIS doplní informace do předvyplněného formuláře („Žádost o registraci nebo změnu AIS“), tj. správce vybere AIS, pro který chce certifikát nebo nějakou změnu v základních registrech, a prostředím, pro které certifikaci požaduje, a doplní další požadované údaje (informace o AIS, tj. název AIS, účel použití a legislativní podpora, dále informace o správci AIS, informace o provozovateli AIS, označení osoby oprávněné jednat za správce AIS a kontaktní osoby pro IT záležitosti). Agenda, kterou má AIS zaregistrovanou v RPP, je předvyplněná z JIP, přičemž správce AIS nemá možnost si dopsat sám libovolnou agendu, tj. zobrazí se mu pouze ty, ve kterých má působnost v RPP. Následně doplní IP adresu pro přístup k základním registrům a vloží technickou přílohu pro certifikát. Správce AIS odešle formulář do datové schránky Správy základních registrů. V případě registrace další nové agendy v RPP a přihlášení se k působnosti RPP správce agendového informačního systému postupuje jako při certifikaci AIS.

Ve vyjádření je dále popsán postup zajištění přístupu ČT a ČRo k základním registrům. Ohledně registrace agendového informačního systému (AIS) v ISoISVS je uvedeno, že AIS ČRo č. 4405 – Kukátko byl zaregistrován v ISoISVS dne 23. dubna 2013 a AIS ČT č. 6112 – Kukátko byl zaregistrován v ISoISVS dne 28. srpna 2014. Dále bylo uvedeno, že na základě ohlášení agendy ústředním správním úřadem je třeba dostat působnost v agendě a přihlásit se k ní v RPP – AIS Působnostní. Z výpisu z RPP je zřejmé, že ohlášení agendy provedlo, resp. ohlašovatelem bylo MK ČR jako orgán veřejné moci (kód agendy: A1423, Název agendy: „Zákon o rozhlasových a televizních poplatcích“, přičemž datem registrace agendy byl 13. listopad 2012, a to s platností od 12. listopadu 2012). Za právní předpis, na jehož základě je agenda vykonávána, byl označen zákon č. 348/2005 Sb., a to konkrétně § 8 a 10 uvedeného zákona. Ve výčtu činností vykonávaných v agendě byla uvedena evidence poplatků (kód CR9865) a vymáhání dlužných poplatků a přírážky k poplatkům (kód CR9866). Ve výčtu orgánů veřejné moci, které předmětnou agendu vykonávají, byla uvedena ČT a ČRo. Ohledně přihlášení ČRo a ČT do RPP – AIS Působnostní bylo uvedeno, že Správa základních registrů nemá přístup k informacím (zajišťuje správce RPP). Dále je uveden stručný chronologický přehled vyřízení žádostí o přístup do ROB u obou subjektů, tj. ČRo a ČT.

Z chronologického přehledu zajištění přístupu ČRo k základním registrům je zřejmé, že dne 23. dubna 2013 byla provedena registrace AIS 4405 v ISoISVS. Dne 17. května 2013 byla podána žádost o certifikaci přes formulář, přičemž žádost byla odmítnuta (chybná IP adresa), a opětovně byla přijata žádost dne 30. května 2013, přičemž žádost byla odmítnuta (chybná technologická část). Dne 10. června 2013 byla přijata opravená žádost. Dne 12. června 2013 byl umožněn přístup k datům základních registrů AIS 4405 (A1423 Zákon o rozhlasových a televizních poplatcích, A1388 Zákon o Českém rozhlasu, A1343 Archivnictví a spisová služba, A1153 Správní řád, A1261 Poskytování informací a A1061 Ochrana utajovaných informací a bezpečnostní způsobilost). Dne 16. října 2014 byla přijata opatření na základě žádosti odboru správních činností ministerstva vnitra (č. j. MV 18957-35/SC-2014) ve věci zamezení přístupu do ROB, přičemž k datům ostatních registrů má AIS přístup. Předběžné opatření a blokace certifikátu byly provedeny dne 10. října 2014. V příloze vyjádření předložil účastník řízení oznámení o zahájení řízení z moci úřední ve věci ukončení přístupu orgánu veřejné moci k základnímu registru obyvatel a rozhodnutí o nařízení předběžného opatření – zablokování přístupu (č. j. SZR-2417-3/OKR-2014 ze dne 17. října 2014). Vzhledem k tomu, že se jednalo v žádosti odboru správních činností o nepovolení přístupu jen k datům ROB, byl dne 16. října 2014 odblokován certifikát a přidělen speciální profil (R80 – nelze čerpat data z ROB, přičemž data z ostatních registrů čerpat lze).

Z chronologického přehledu zajištění přístupu ČT k základním registrům vyplývá, že dne 29. srpna 2014 byla provedena registrace AIS 6112 v ISoISVS. Dne 4. září 2014 byla podána žádost o certifikaci přes formulář. Žádost byla vypořádána dne 9. září 2014, kdy byl umožněn přístup k datům základních registrů (A1423 – Zákon o rozhlasových a televizních poplatcích a A1261 – Poskytování informací). Dne 29. září 2014 byla přijata žádost o změnu údajů, která byla vypořádána dne 1. října 2014. Dne 16. října 2014 byla přijata opatření na základě žádosti odboru správních činností ministerstva vnitra (čj. MV-18957-35/SC-2014 ze dne 13. října 2014) ve věci zamezení přístupu do ROB, přičemž k datům ostatních registrů má AIS přístup. Předběžné opatření a blokace certifikátu byly provedeny dne 14. října 2014. V příloze vyjádření předložil účastník řízení oznámení o zahájení řízení z moci úřední ve věci ukončení přístupu orgánu veřejné moci k základnímu registru obyvatel a rozhodnutí o nařízení předběžného opatření – zablokování přístupu (čj. SZR-2416-3/OKR-2014 ze dne 17. října 2014). Dále bylo uvedeno, že vzhledem k tomu, že v žádosti odboru správních činností se jednalo o nepovolení přístupu jen k datům ROB, byl dne 16. října 2014 odblokován certifikát a přidělen speciální bezpečnostní profil (R80 – nelze čerpat data z ROB, přičemž data z ostatních registrů čerpat lze).

V závěru vyjádření bylo uvedeno ohledně zajištění bezpečnosti, že pokud by pracovníci Správy základních registrů dali přístup AIS do základních registrů v nějaké agendě dle vlastního rozhodnutí, kterou by neměl AIS registrovanou v RPP, pak by dotaz AIS v základních registrech neuspěl, protože v ISZR se provádí při volání služby kontrola na agendu a činnostní roli. Do ISZR se tyto údaje dostávají denně z RPP, přičemž AIS by dostal chybovou hlášku, že nemá zaregistrovanou agendu (činnostní roli).

V příloze vyjádření Správy základních registrů bylo obsaženo mj. rozhodnutí o vypořádání žádosti ČT pro AIS – Kukátko ze dne 9. září 2014 (č. j. SZR 1970-1/2014), kterým bylo vyhověno žádosti ČT ze dne 4. září 2014 (platnost certifikátu byla stanovena ode dne 5. září 2014 do dne 4. září 2017), přičemž bylo přidána

agenda A1423. Dále příloha obsahovala rozhodnutí o vypořádání žádosti ČT pro AIS – Kukátko ze dne 1. října 2014 (č. j. SZR 2259-1/2014), kterým bylo vyhověno žádosti ČT ze dne 29. září 2014 (platnost certifikátu byla stanovena od 5. září 2014 do 4. září 2017), přičemž nově byla přidána agenda A1261. Dále pak příloha obsahovala rozhodnutí Správy základních registrů o vydání certifikátu pro ČRo ze dne 11. června 2013, a to na základě žádosti ČRo ze dne 10. června 2013 (platnost certifikátu byla stanovena ode dne 11. června 2013 do dne 10. června 2016).

Z úředních záznamů o ústním jednání konaném dne 2. dubna 2015 (čj. UOOU-12596/14-14) a dne 27. dubna 2015 (úřední záznam čj. UOOU-12596/14-15) vyplývá, že ČT a ČRo přistupovaly k údajům v základních registrech na základě zákona č. 111/2009 Sb. a agendy A1423. Účastník řízení k postupu Správy základních registrů při nastavení přístupu ČT a ČRo do základních registrů doplnil, že proces nastavení přístupu do základních registrů pro Správu základních registrů začíná přijetím žádosti z datové schránky žadatele. Podání žádosti o přístup k základním registrům je automatizováno, tj. správce AIS (ČRo a ČT jako žadatelé o přístup ke službám vnějšího rozhraní základních registrů pro AIS – Kukátko) stáhne žádost z webových stránek Správy základních registrů nebo z portálu veřejné správy a odešle na automat ministerstva vnitra, přičemž žádost se vrátí žadateli předvyplněná o AIS, které má orgán veřejné moci registrované v ISoISVS, a registrované agendy v RPP. Správce AIS doplní další požadované identifikační informace a žádost odešle ke zpracování do Správy základních registrů, která o žádosti rozhodne a žadatele vyrozumí o vyřízení žádosti. Správce AIS nemá možnost v žádosti uvádět jiné agendy než ty, které má registrované v RPP.

Správou základních registrů byla přijata dne 10. června 2013 žádost ČRo o certifikaci AIS prostřednictvím formuláře na webových stránkách a dne 4. září 2014 byla přijata žádost o certifikaci pro ČT. Správa základních registrů jako věcně a místně příslušný správní orgán pro řízení vedené podle § 56 odst. 4 zákona č. 111/2009 Sb. vypořádala žádost ČRo rozhodnutím o vydání certifikátu ze dne 11. června 2013, kdy na základě této žádosti o umožnění přístupu orgánu veřejné moci ke službám vnějšího rozhraní pro agendu AIS – Kukátko evidovanou v ISoISVS pod číslem 4405, vydala certifikát „Oprávnění AIS pro připojení do ZR“ s platností od 11. června 2013 do 10. června 2016 k registrovaným agendám A 1061, A1153, A1261, A1343, A1388 a A1423. Ze spisového materiálu vyplývá, že ze strany ČRo bylo AIS – Kukátko využíváno poměrně intenzivně, a to zvláště na začátcích pololetí, přičemž podle zápisu logů užíval ČRo Kukátko od června 2013 do října 2014 a uskutečnil řádově desítky tisíc přístupů.

Žádostem ČT ze dne 4. září 2014 a 29. září 2014 o AIS – Kukátko s identifikačním číslem 6112 bylo vyhověno rozhodnutími Správy základních registrů o vypořádání žádosti (rozhodnutí ze dne 9. září 2014 a ze dne 1. října 2014). Příslušný certifikát oprávnění AIS o připojení do základních registrů byl vystaven ČT dne 1. října 2014 (s platností ode dne 5. září 2014 do dne 4. září 2017 pro agendu A1423 a A1261). Ze spisového materiálu vyplývá, že do ROB vstupovala ČT v období od září 2014 do října 2014, přičemž podle zápisu logů uskutečnila cca 250 přístupů.

Dále bylo uvedeno, že ČRo registroval AIS – Kukátko s identifikátorem 4405 s platností ode dne 23. dubna 2013 a ČT registrovala AIS – Kukátko s identifikátorem 6112 s platností ode dne 28. srpna 2014. Na základě výše uvedených skutečností

ČRo a ČT mohly žádat o povolení přístupu k datům v základních registrech. Přístupy k údajům z ROB byly ČT a ČRo nastaveny v rozsahu vyplývajícím z činnostních rolí orgánů veřejné moci registrovaných v RPP. Oba subjekty (ČT a ČRo) využívaly v ROB přístup do doručovacích a trvalých adres a k datům narození z důvodů nezbytné kontroly a vymáhání nezaplacených televizních a rozhlasových poplatků na základě přihlášené agendy A1423. K procesu podávání žádostí a rozhodování o přístupu do základních registrů k referenčním datům bylo uvedeno, že žadatelé (ČT a ČRo) museli u účastníka řízení v ISoISVS registrovat AIS a přihlásit se dále k působnosti v agendě uvedené v RPP u účastníka řízení.

Po kontrole provedené odborem správních činností ministerstva vnitra na základě žádosti odboru eGovernmentu ze dne 29. září 2014 obdržela Správa základních registrů sdělení č. j. MV-18957-35/SC-2014 ze dne 13. října 2014 (doloženo kopií předmětného sdělení). V uvedeném sdělení odboru správních činností ministerstva vnitra byla Správa základních registrů vyzvána, aby ukončila přístup ČRo a ČT k údajům vedeným v ROB, vzhledem k tomu, že uvedené subjekty nejsou oprávněny prostřednictvím agendy „A1423 – Zákon o rozhlasových a televizních poplatcích“ přistupovat na základě zákona č. 348/2005 Sb. k referenčním datům z ROB. Odborem správních činností bylo konstatováno, že v současné době (tj. v době sepsání sdělení, tzn. ke dni 13. října 2014) neregistruje žádnou agendu, kterou by odsouhlasil, jejímž prostřednictvím by ČRo a ČT přistupovaly k údajům z ROB, s tím, že z uvedených skutečností vyplývá, že využívání AIS – Kukátko k čerpání dat z ROB ze strany uvedených subjektů není podle dostupných informací v současné době podloženo žádnou zákonnou úpravou. Nahlížení do ROB („čtení údajů“) bylo zablokováno předběžným opatřením Správy základních registrů ze dne 17. října 2014.

Rovněž sdělením ministerstva vnitra, odboru eGovernmentu, jakožto pověřeného správce RPP, ze dne 3. listopadu 2014 (č. j. MV-142979/2-EG-2014) bylo Správě základních registrů v reakci na její žádost ze dne 21. října 2014 potvrzeno, že ČRo ani ČT nemají nárok na čerpání údajů z ROB, s tím že přístup do ROB ohlašovatel agendy A1423 opírá o ustanovení § 8 odst. 3 zákona č. 348/2005 Sb., jež nijak nesouvisí se stanovením oprávnění k přístupu do základních registrů. Dále bylo odborem eGovernmentu sděleno, že pokud jde o působnost ČT a ČRo v agendě 1423, a tedy případnou certifikaci jejich agendových informačních systémů (např. systému AIS – Kukátko) mají tyto subjekty řádně zaregistrovány působnosti orgánů veřejné moci v činnostech CR9865 a CR9866 (vyplývajících ze zákona č. 348/2005 Sb.) a mohou tedy čerpat veřejné údaje ze základních registrů (ROS, RUIAN, resp. příslušná část RPP), přičemž rozpor se týká pouze přístupu k referenčním údajům z ROB.

MK ČR bylo dopisem ze dne 5. listopadu 2014 vyzváno odborem eGovernmentu k revizi článku IV. a) formuláře pro ohlášení Agendy A1423 a zpracování návrhu jejího nového ohlášení. K otázce „blokování“ přístupů do ROB z vlastní iniciativy Správy základních registrů lze uvést, že takto lze „blokovat“ přístup pouze v případě, že bezpečnostní oddělení Správy základních registrů při své činnosti, kdy se provádí monitoring prostřednictvím logů informačního systému Správy základních registrů, zjistí atypickou reakci systému či nestandardní situaci. K monitoringu logů bezpečnostním oddělením Správy základních registrů bylo sděleno, že když se například při kontrole přístupových logů (vyhodnocování monitoringu je prováděno on-line) zjistí vícekrát zamítnutá transakce z důvodu uvedení nepřesných údajů

(chyba v kódu, názvu přidělené agendy, pokus o vstup do nepovolené agendy atd.), tak v takovémto případě zaměstnanci bezpečnostního oddělení kontaktují příslušného správce AIS a požadují vysvětlení. Při každé nápravě nedostatků správce AIS znovu postupuje celým přihlašovacím procesem ministerstva vnitra.

Dne 15. června 2015 bylo kontrolujícím doručeno vyjádření účastníka řízení, v němž bylo uvedeno, že po provedeném šetření v dostupné dokumentaci odboru správních činností nebylo zjištěno, že by na základě sdělení odboru správních činností byl umožněn přístup k údajům registru obyvatel pro účely ČRo před datem 11. června 2016 (pozn. správního orgánu: správně měl být uveden zřejmě rok 2013) a ČT před datem 9. září 2014. Podle vyjádření Správy základních registrů ze dne 12. června 2015 dostal ČRo přístup k datům základních registrů 12. června 2013 do produkčního prostředí a před tímto datem z něho nemohl čerpat data. Dále bylo uvedeno, že ČT dostala přístup k datům základních registrů 9. září 2014 do produkčního prostředí a před tímto datem z něho nemohla čerpat data. K porušení povinností uvedených v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. správcem údajů bylo namítáno, že jako odpovědný subjekt byl konkretizován pouze „správce údajů“, s tím, že samotný proces využívání údajů ROB nezohledňuje zásadní skutečnost, že proces využívání údajů z registru obyvatel je možný pouze na základě navazujících pevně stanovených postupů, kde rozhodující podíl má nastavení celého systému základních registrů, tedy vedle věcného správce ROB (odboru správních činností), též správce RPP (odboru eGovernmentu) a provozovatele ROB (Správy základních registrů). Dále zdůraznil, že právě věcný správce registru obyvatel svými vnitřními kontrolními mechanismy zjistil vyskladňování údajů pro potřeby ČT a ČRo a přijal okamžitá opatření k nápravě.

Z úředního záznamu pořízeného z ústního jednání konaného dne 2. července 2015 a z doplňujícího stanoviska k podkladům správce RPP doručeného Úřadu dne 13. července 2015 vyplývá, že ministerstvo vnitra poukázalo na to, že podle § 53 odst. 1 zákona č. 111/2009 Sb. ústřední správní orgán nebo jiný správní orgán s celostátní působností ohlásí agendu ve své působnosti účastníku řízení. Ohlášení agendy musí obsahovat údaje, které jsou stanoveny v § 54 odst. 1 téhož zákona, a musí být zpracováno ve struktuře, kterou ministerstvo vnitra zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup (§ 54 odst. 2 zákona). Ministerstvo vnitra ověří, zda ohlášení agendy splňuje náležitosti dle § 54 odst. 1 tohoto zákona, a pokud neshledá nedostatky, provede registraci agendy, přidělí kód agendy a údaje o agendě zařadí do číselníku agend (§ 54 odst. 3 zákona). Pokud v ohlášení agendy nedostatky shledá, vyzve ohlašovatele agendy k jejich odstranění, k čemuž mu poskytne přiměřenou lhůtu (ve výzvě ohlašovateli sdělí, jaké nedostatky v ohlášení agendy shledalo včetně uvedení odkazu na konkrétní zákonné ustanovení tohoto zákona). Vzhledem ke znění § 54 odst. 4 zákona č. 111/2009 Sb. se ministerstvo vnitra domnívá, že tímto zákonem je míněn právě pouze zákon č. 111/2009 Sb., nikoliv tedy zákon jiný, z čehož vyvozuje, že zákonem je uloženo posoudit zaslané ohlášení agendy v rozsahu, jaký je vymezen tímto ustanovením. Dle názoru ministerstva vnitra nemůže v rámci postupu podle § 54 odst. 4 zákona kvalifikovaně posuzovat věcnou správnost ohlašovaných údajů, přičemž je otázkou, do jaké míry může závazně rozhodnout, zda orgán veřejné moci při výkonu ohlašované agendy je či není oprávněn čerpat údaje z registru ROB nebo jiné osobní údaje. Pro postupy ohlašování a registrace agend, jakož i pro ostatní činnosti v oblasti základních registrů obecně rovněž platí základní zásady činnosti správních orgánů (zásady dobré správy) vymezené v části první hlavě II. správního řádu, což předpokládá

úzkou a ke společnému cíli zaměřenou spoluprací všech zúčastněných orgánů, přičemž bez součinnosti s ostatními orgány veřejné moci není možné efektivní plnění těchto povinností zajistit. Při jakékoliv činnosti orgánů veřejné správy musí být rovněž respektován zájem na zabránění neoprávněnému přístupu k osobním údajům (§ 13 zákona č. 101/2000 Sb.), s tím, že pro orgán veřejné moci, který byl zaregistrován pro výkon agendy, navíc tato povinnost výslovně vyplývá z § 56 odst. 3 písm. b) zákona č. 111/2009 Sb. Bylo-li tedy následně shledáno, že ČRo a ČT nemají při výkonu agendy podle zákona č. 348/2005 Sb. oprávnění čerpat osobní údaje (což MK ČR uznalo formou nového – opravného ohlášení agendy ze dne 24. listopadu 2014), nelze odpovědnost za tento neoprávněný přístup k osobním údajům primárně přičítat ministerstvu vnitra, které není oprávněno vykládat zákon č. 348/2005 Sb.

Dále uvedl, že orgán veřejné moci získává údaje vedené v základním registru výhradně prostřednictvím AIS, přičemž přístup k těmto údajům je zajišťován službou informačního systému základních registrů (§ 5 odst. 3 zákona č. 111/2009 Sb.). Provoz informačního systému základních registrů jakož i ROB, včetně realizace vazeb mezi jednotlivými základními registry i agendovými informačními systémy zajišťuje prostřednictvím příslušných služeb Správa základních registrů, která rovněž zajišťuje zpřístupnění referenčních údajů obsažených v základních registrech, a to v rozsahu oprávnění stanovených v registru práv a povinností (§ 7 odst. 2 a § 56 odst. 4 zákona č. 111/2009 Sb.). Jak je zřejmé, proces využívání údajů ze základního registru obyvatel je možný pouze na základě stanovených postupů, respektive splnění povinností všech zúčastněných stran, tedy nejen věcného správce tohoto registru, ale rovněž správce RPP, provozovatele ROB, jakož i samotného ohlašovatele agendy a orgánu veřejné moci, jež oznamuje vykonávanou působnost v agendě.

Ke kontrole postupů při přidělování přístupu ČRo a ČT do ROB v rámci ohlášení jejich agend ministerstvo vnitra uvedlo, že s ohledem na postupný rozběh základních registrů po nabytí účinnosti zákona č. 111/2009 Sb. a vzhledem k počáteční nesladěnosti v důsledku přijímání množství dat do jednotlivých částí systému základních registrů, které jsou vzájemně závisle propojeny, byl dohodnut postup (interní opatření), kterým byl sladěn dotčenými útvary ministerstva vnitra proces řízení přístupu k referenčním údajům v ROB před samotnou registrací agendy, přičemž tento proces je s účinností od září 2013 dodržován.

Výše uvedené interní opatření označené „Popis procesu řízení přístupu k referenčním údajům v ROB před registrací agendy“ obsahuje popis procesu odstranění nedostatků v ohlášení agendy před registrací agendy tohoto znění. Ohlašovatelé žádají o nastavení přístupu k ROB a ostatním základním registrům formou ohlášení v agendovém informačním systému RPP (AIS Působnostní). Přístup je požadován pro jednotlivé orgány veřejné moci s působností v agendě. Tato působnost je specifikována podle vykonávaných činností a rolí, které zahrnují rozsah oprávnění vůči jednotlivým položkám referenčních údajů v ROB, přičemž rozsah oprávnění musí být stanoven zákonem (bod 1). Správce RPP zkontroluje formální a věcné nedostatky v souladu s vnitřní pracovní směrnicí správce RPP, pokud správce shledá formální a věcné nedostatky, ohlášení vrátí ohlašovatelovi (bod 2). Pokud správce RPP neshledá v ohlášení nedostatky popsané v pracovní směrnici správce RPP (OVEG), požádá odbor správních činností o posouzení souladu požadovaného přístupu k údajům v ROB na zákonné zmocnění. Žádost předává interní spisovou službou a v příloze připojí export údajů z ohlášení (bod 3). Odbor

správních činností posoudí rozsah požadovaného přístupu k údajům v ROB. V případě souladu s právními předpisy odbor správních činností zašle souhlasné stanovisko správci RPP (OVEG). V případě zjištěného nesouladu uvede odbor správních činností ve stanovisku, jaké nedostatky byly v ohlášení agendy shledány s uvedením odkazu na konkrétní ustanovení právního předpisu a stanovisko zašle správci RPP (bod 4). V případě souhlasného stanoviska ze strany odboru správních činností správce RPP agendu zaregistruje a zajistí prostřednictvím IS AIS Působnostního, že údaje v přednastavených působnostech orgánu veřejné moci pro proces registrace orgánu veřejné moci jsou totožné s údaji zaregistrované agendy (bod 5). V případě nesouhlasného stanoviska ze strany odboru správních činností vrátí správce RPP podklady ohlášení spolu s nesouhlasným stanoviskem odboru správních činností ohlašovatelovi a vyzve k odstranění nedostatků, přičemž mu k tomu poskytne přiměřenou lhůtu (bod 6). Po obdržení ohlášení s opravenými nedostatky postupuje správce RPP (OVEG) podle bodu 2 a 3, dokud nejsou odstraněny z ohlášení všechny nedostatky a teprve poté ohlášení agendy zaregistruje (bod 7). Vzhledem k postupu uvedenému v bodě pátém, který je garantován správcem RPP (údaje v oznámení působnosti jsou totožné s údaji ohlášení agendy a nelze je nikým měnit), není nezbytné, aby v navazujícím procesu registrace orgánu veřejné moci správce ROB kontroloval působnosti jednotlivých orgánů veřejné moci. V případě marného uplynutí lhůty stanovené v § 55 odst. 6 zákona č. 111/2009 Sb. (10 pracovních dnů) správce RPP působnosti orgánu veřejné moci v dané agendě zaregistruje (bod 8).

Přijaté interní opatření považuje účastník řízení jako správce základního registru obyvatel za opatření technicko-organizačního charakteru, jehož povaha naplňuje ustanovení § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. Dle vyjádření ministerstva vnitra na základě tohoto opatření bylo zjištěno, že ČRo a ČT nejsou oprávněny prostřednictvím zmiňované agendy A1423 přistupovat k údajům vedeným v základním registru obyvatel (tj. došlo k odhalení nesprávného ohlášení a následné registrace agendy A1423).

Z tohoto důvodu ministerstvo vnitra přistoupilo k přijetí vyššího kontrolního mechanismu, který je využíván k náhodnému prověřování oprávněnosti využívání údajů základního registru a nařídilo kontrolu všech ohlášených agend a mechanismu řízeného přístupu k referenčním údajům základního registru obyvatel, která již byla ukončena (tj. byl jím nastaven kontrolní mechanismus všech již dosud zaregistrovaných agend s cílem odstranit případné nedostatky v již nastavených registrovaných oprávněních). Dále uvedlo, že v současné době jsou ohlášení oprávněnosti přístupů zapsána do registru evidence oprávněných osob až po kladném výsledku jejich prověření odborem správních činností ministerstva vnitra.

Ministerstvo vnitra konstatovalo, že jednou ze základních povinností správce osobních údajů je podle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. přijmout a v praxi důsledně provést bezpečnostní opatření odpovídající rizikům, které osobním údajům (a tedy i soukromí subjektu údajů) při daném způsobu a rozsahu zpracování dat hrozí, přičemž dané ustanovení nestanoví konkrétní podobu ani formu těchto opatření. Z výše uvedeného dovozuje, že tedy na úvaze správce, který musí sám vyhodnotit hrozící rizika a přijmout jim odpovídající opatření. Co se týče formy, jakou mají být tato opatření přijata, § 13 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. vyžaduje dokumentaci, dá se předpokládat, že především písemnou, přijatých technických

i organizačních postupů. K tomu uvedl, že se domnívá, že předmětný „Popis procesu řízení přístupu k referenčním údajům v ROB před registrací agendy“ uvedené požadavky splňuje, s tím, že tento dokument byl zaevidován v rámci spisové služby ministerstva vnitra a jeho dodržování bylo nastaveno s účinností od schválení tohoto postupu.

Zároveň ministerstvo vnitra poukázalo na to, že jednou z podmínek pro zpřístupnění referenčních údajů ze základních registrů ze strany Správy základních registrů je vždy ověření oprávnění agendy v matici oprávnění v RPP, s tím, že po provedení kontroly všech ohlášených agend a jejich přístupů a respektování nastaveného mechanismu řízeného přístupu k referenčním údajům ROB by nemělo dojít k neoprávněnému zpřístupnění dat orgánům veřejné moci. Přesto ministerstvo vnitra přistoupilo k nastavení kvalitativně vyššího kontrolního mechanismu, který je využíván k náhodnému prověřování oprávněnosti využívání údajů. Tento algoritmus není rigidní. Postup kontroly je odvislý od výchozího objektu, kterým může být AIS, konkrétní agenda nebo například orgán veřejné moci. Aplikací tohoto dohledu by mělo být především sledováno dodržování povinností ohlašovatelů agend, případně orgánů veřejné moci, jež oznamují vykonávání působnosti v agendě. Cílem je předně zjistit, zda tyto subjekty řádně a včas reagují na novelizaci zákonů a přeregistraci agend tak, aby v mezidobí nedocházelo k neoprávněnému přístupu k referenčním údajům ROB. Účastník řízení má za to, že i tímto postupem eliminuje riziko neoprávněného nebo nahodilého zpřístupnění osobních údajů.

Účastník řízení poukázal na to, že přijatá organizačně-technická opatření odhalila, že není dán právní titul pro výdej údajů z ROB pro ČRo a ČT v rámci agendy A1423. Na základě zjištěných skutečností požádalo ministerstvo vnitra, konkrétně odbor správních činností jako věcný správce ROB (přípis č. j. MV-18957-35/SC-2014 ze dne 13. října 2014), Správu základních registrů, provozovatele systému základních registrů, aby s okamžitou platností byl ukončen přístup ČT a ČRo k referenčním údajům ROB. Dle názoru ministerstva vnitra okamžitým přijetím opatření vedoucího k nápravě protiprávního stavu bezprostředně poté, kdy bylo zjištěno porušení povinnosti, byly i tímto naplněny povinnosti správce dle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. Dále bylo uvedeno, že je rovněž třeba přihlídnout k faktu, že ministerstvo vnitra neobdrželo žádnou stížnost či podnět k prověření pro porušení práva na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů, a to přesto, že jsou každoročně obyvatelům, jež mají zřízenou a zpřístupněnou datovou schránku, zasílány bezplatně záznamy o využívání údajů ze základního registru obyvatel (§ 14 odst. 4 zákona č. 111/2009 Sb.), případně si subjekt údajů může o tyto záznamy požádat sám (§ 58 téhož zákona).

V námitce ze dne 10. srpna 2015 vznesené proti kontrolním zjištěním obsaženým v protokolu o kontrole účastník řízení uvádí, že jako správce ROB si je vědom nezbytnosti přijmout opatření, která zabrání neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům dle § 13 zákona č. 101/2000 Sb. K tomu uvedl, že je prokazatelné, že jsou aplikována mnohá bezpečnostní opatření z hlediska fyzické bezpečnosti, personální bezpečnosti, technologická opatření IT, postupů a procesů využívání, správy, údržby a rozvoje systému (např. jsou stanovena režimová opatření jak pro technologické komponenty ROB, tak pro jeho věcného správce, oprávněné osoby pro vstup do zabezpečené oblasti, přístup k datům je přidělován v rozsahu nezbytně nutném pro výkon funkce, odpovědní zaměstnanci mají v popisech pracovních činností uvedenou povinnost dodržování zásad ochrany

osobních údajů dle zákona č. 101/2000 Sb.). Dále je samozřejmostí například identifikace, autentizace, monitoring a vyhodnocování provozních parametrů, je zajištěna aplikační a kryptografická ochrana dat vedených v ROB, jakož i ochrana proti škodlivému softwaru.

Součástí přijatých opatření je dle účastníka řízení též řízený přístup k datům pro orgány veřejné moci, které žádají o přístup k referenčním údajům v základních registrech, tj. dříve než orgán veřejné moci požádá o přístup k těmto údajům, musí provést registraci svého AIS do ISoISVS a zároveň mít registrovanou působnost v agendě, pro jejíž účely žádá přístup. Dalšími požadavky, které musí orgán veřejné moci pro získání přístupu k referenčním údajům dodržet, jsou zajištění konektivity, zajištění bezpečnostních požadavků na AIS, akceptování certifikační politiky Správy základních registrů a připravenost na volání eGON služeb. Z uvedeného je patrné, že existuje mnoho opatření, které eliminují riziko neoprávněného nebo nahodilého přístupu k datům vedeným v ROB.

Ministerstvo vnitra dále zdůraznilo, že při stanovení přístupu pro ČRo a ČT vycházelo z referenčních údajů vedených v RPP (tj. základním registru agend orgánů veřejné moci a některých práv a povinností) podle § 50 odst. 1 písm. a), resp. § 51 odst. 1 zákona č. 111/2009 Sb. K tomu uvedlo, že se domnívá, že v této souvislosti nelze uvedený aspekt správce ROB zpochybňovat porušením povinnosti stanovené v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. Považuje za nezbytné přihlídnout též ke skutečnosti, že vycházelo z předpokladu, že referenční údaje jsou správné, pokud není prokázán opak nebo pokud nevznikne oprávněná pochybnost. Dle § 4 odst. 6 zákona č. 111/2009 Sb. se má za to, že ten, kdo vychází z referenčního údaje, je v dobré víře, že stav referenčního údaje v základním registru odpovídá skutečnému stavu věci, ledaže musel vědět o jeho nesprávnosti. Dále uvedlo, že RPP slouží jako zdroj údajů pro ostatní informační systémy základních registrů při řízení přístupu uživatelů k údajům vedeným v jednotlivých základních registrech. Správce ROB tak neměl oprávněný důvod zpochybňovat referenční data vedená v RPP. Opatření, které bylo následně přijato a které odhalilo, že není dán právní titul pro výdej údajů pro ČRo a ČT, lze považovat za vyšší kontrolní mechanismus, který doplnil proces řízeného přístupu k referenčním údajům ROB. Závěrem bylo konstatováno, že veškerá opatření nemůže správce registru přijmout vždy v počátku provozu informačního systému, tj. je třeba sledovat a vyhodnocovat provoz a rozvoj příslušného informačního systému a v návaznosti na zjištěné skutečnosti doplňovat další případná opatření směřující k zabezpečení údajů v něm vedených.

Dne 30. září 2015 se k nahlédnutí do spisu správního řízení dostavila osoba pověřená účastníkem řízení. Dne 26. října 2015 obdržel správní orgán vyjádření účastníka řízení ke správnímu řízení, v němž uvedl v návaznosti na oznámení o zahájení správního řízení v předmětné věci, že je třeba souhlasit se skutečností zjištěnou samotným ministerstvem vnitra, a to že ČRo a ČT měly po určitou dobu přístup k údajům z ROB bez výslovného zákonného zmocnění, ale jen na základě zákonné povinnosti k zajišťování určitého veřejného zájmu. Účastník řízení poukázal na to, že registrace agend, které opravňují k přístupu do ROB, probíhala za mimořádných podmínek, kdy nelze zcela vyloučit omyl či pochybení, a to tím spíše, pokud se správce do určité míry musel s ohledem na časové omezení do určité míry spoléhat na správnost údajů uvedených (školenými a poučenými) orgány veřejné moci. K tomu doplnil, že zákon č. 111/2009 Sb. ani objektivní okolnosti pak neposkytují reálnou možnost, zejména na počátku procesu, ověřit věcnou správnost

všech zadaných údajů (evidováno bylo půl milionu působností). Dále uvedl, že přesto účastník řízení přijal řadu opatření ke zvýšení zabezpečení přístupu k osobním údajům [v podrobnostech viz mj. body c) a d) „Podkladů správce RPP“ tvořící přílohu přípisu ze dne 23. února 2015, č. j. MV-26050-3/EG-2015]. Účastník řízení konstatoval, že tak nelze tvrdit, že ministerstvo nepřijalo či neprovedlo opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování osobních údajů, neboť v mezích lidských sil a objektivních okolností taková opatření přijalo (viz přílohy přípisu ze dne 13. července 2015, č. j. MV-26050-6/EG-2015). K tomu doplnil, že přijímání a rozvoj dalších opatření je vždy dynamický a rozvíjející se proces, zejména na základě vyhodnocování zkušeností se spouštěním prvotní fáze určitého projektu, s nímž dosud nikdo neměl žádné zkušenosti. Dále uvedl, že efektivita kontrolních mechanismů a opatření účastníka řízení se prokázala i tím, že správním orgánem nyní projednávaná chyba byla odhalena a ihned řešena, jakmile účastník řízení v rámci kontrolních mechanismů zjistil, že neexistuje zákonné oprávnění pro vstup do ROB, byť na základě registrované agendy, okamžitě vyzval k ukončení přístupu (viz přípis ze dne 13. října 2014, č. j. MV-18957-35/SC-2014). Dále pak uvedl, že v reakci na samotným správcem zjištěný nedostatek pak byla přijata další (nová) kontrolní opatření (srovnej úřední záznam ze dne 3. července 2015, č. j. UOOU-12596/14-20, s. 2). Dále pak uvedl, že pro shrnutí prvotních i později přijatých opatření vyšší úrovně pak viz mj. přípis ze dne 10. srpna 2015, č. j. MV-15533-22/SC-2015, s. 3 – 4.

Dále účastník řízení poukázal na to, že správce – právnická osoba nese objektivní odpovědnost, nikoliv však odpovědnost absolutní s odkazem na § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. K tomu uvedl, že na správce nelze klást absolutní požadavky, neboť dokonalosti z podstaty věci nelze nikdy dosáhnout a také nelze nikdy předvídat vše, co může nastat. Podstatné je, aby správce nezanedbával prostředky ochrany (opatření pro zajištění bezpečnosti měl přijata) a v případě objevení nových rizik ihned reagoval (což se stalo). Nelze však klást na správce požadavky absolutního charakteru, neberoucí v potaz objektivní okolnosti v rovině obecné (lidská nedokonalost) i konkrétní (spouštění nového rozsáhlého systému, s nímž neexistují zkušenosti), jakož i limitovanost finančních i personálních zdrojů správce. Nevylučuje se tak existence či přijetí opatření na úrovni určitého stavu poznání a zkušeností na jedné straně, a výskyt či objevení (se) chyby v systému. Dle účastníka řízení lze jinými slovy říct, že určitá chyba ještě sama o sobě neznamená, že správce v mezích svých objektivně daných možností ne(s)plnil povinnost k přijetí či opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování osobních údajů.

Účastník řízení uvedl, že vytýká-li správní orgán ministerstvu, že údajně nepřijalo či neprovedlo potřebná opatření, tak aby byla výtka realistická, mělo by být i vysvětleno, jak jinak mělo postupovat, a to v mezích daných právními předpisy (povinnost registrovat agendy v určitém časovém rozmezí), státním rozpočtem (přidělováním formou zákona omezené prostředky) a omezeným počtem zaměstnanců (schopných reálně a na odborné úrovni podílet se na kontrole evidence agend). Zároveň účastník řízení poukázal na to, že registrováno bylo cca půl milionu agend a časový interval, v němž měly být evidovány, byl dva měsíce (tzn. cca 8 300 agend na den). Účastník řízení uvedl, že agendy navíc nebyly ohlašovány průběžně, ale spíše ke konci určeného termínu. Účastník řízení uvedl, že doposud se od dozorového orgánu nedozvěděl, jak jinak mělo ministerstvo postupovat a jaká konkrétní opatření mělo přijmout. K tomu uvedl, že nyní má k tomu dozorový orgán prostor alespoň v rámci řízení, a to přinejmenším pro účely opodstatnění obvinění

ze správního deliktu, které nemůže vycházet z předpokladu absolutní odpovědnosti, ale musí brát v potaz i faktické okolnosti, nastavené navíc závazně právními předpisy.

Dále účastník řízení zdůraznil, že přístup k údajům potřebným pro vymáhání neuhrazených koncesionářských poplatků, určených k financování veřejné služby zajišťované státem, zároveň není ničím nelegitimním, tj. nejde o případ, kdy by takové údaje vůbec (nikdy) neměly být poskytovány. To je patrné i ze skutečnosti, že po zjištění nedostatku zákonného oprávnění ČRo a ČT pro přístup do ROB byla nastalá situace urychleně řešena navržením příslušné zákonné úpravy. A dále z faktu, že dané údaje zmíněné instituce nezbytně potřebují pro plnění úkolů uložených jim zákonem (pokud je určitý orgán veřejné moci pověřen plněním určitého úkolu, k němuž potřebuje i zpracovávat osobní údaje, a to rovněž i z ROB, je logické, má-li svěřený úkol plnit, že má k nim mít přístup). Účastník řízení konstatoval, že „morální škoda“ je tak neporovnatelná např. s eventualitou, kdy by osobní údaje byly poskytovány nelegitimně (např. soukromému subjektu za úplatu nebo pro cíle míjející se se zajišťováním věcí veřejného zájmu, jimiž výběr poplatků pro zajištění poskytování veřejné služby nepochybně je podobně jako např. výběr daní). Zde však šlo o poskytování údajů pro účely plnění zákonných povinností ČRo a ČT (srovnej odůvodnění připomínek MK ČR k novele zákona o evidenci obyvatel, č. j. MK 63725/2014-OLP). Absenci citelného zásahu do práv subjektů osobních údajů nasvědčuje pak i to, že si žádný z dotčených subjektů na neoprávněné zpracování osobních údajů nestěžoval, byť o využívání údajů z registru obyvatel jsou informováni pravidelně držitelé datových schránek a ostatní občané na žádost.

Účastník řízení uvedl, že proto se domnívá s ohledem na výše uvedené, že není třeba ukládat sankci, s tím, že ministerstvo v mezích možností vykonalo vše reálně možné. K tomu shrnul, že vnitřní mechanismy správce zafungovaly tak, jak měly, přičemž formálně protiprávní stav byl odstraněn, s tím, že inspekce Úřadu nezjistila další pochybení ani neuložila opatření k nápravě a k vyřízení věci a poskytnutí zpětné vazby tak postačuje projednání věci. Vzhledem k tomu navrhl účastník řízení zastavení správního řízení dle § 66 odst. 2 správního řádu z důvodu odpadnutí důvodu řízení.

Dne 27. října 2015 zaslal správní orgán účastníku řízení výzvu k seznámení se s podklady rozhodnutí, která mu byla doručena téhož dne.

K předmětu tohoto řízení správní orgán konstatuje, že RPP a ROB jsou základními registry ve smyslu zákona č. 111/2009 Sb., jejichž správcem je dle § 20 odst. 1 a § 49 uvedeného zákona účastník řízení. Podle § 20 odst. 2 zákona č. 111/2009 Sb. účastník řízení zajišťuje poskytování údajů z ROB podle § 58 a § 58a. Dále je třeba uvést, že v ROB jsou vedeny referenční údaje o fyzických osobách, tj. zejména občanech České republiky a Evropské unie, cizincích s povolením k trvalému pobytu a ve vymezených případech s povolením k přechodnému pobytu v České republice a cizincích, kterým byla na území České republiky udělena mezinárodní ochrana formou azylu nebo doplňkové ochrany (§ 17 zákona č. 111/2009 Sb.), a to v rozsahu určeném § 18 odst. 1 zákona č. 111/2009 Sb. Podle § 50 odst. 1 zákona č. 111/2009 Sb. jsou v RPP vedeny referenční údaje o agendách orgánů veřejné moci, a to včetně údajů o oprávněních přístupu k datům vedeným v základních registrech a seznamu názvů agend a jejich číselných kódů, a dále referenční údaje o právech a povinnostech fyzických a právnických osob, pokud jsou údaje o těchto

osobách vedeny v základních registrech, a to včetně údajů o rozhodnutích orgánů veřejné moci. RPP je tedy zdrojem údajů pro další informační systémy základních registrů při řízení přístupu uživatelů k údajům v jednotlivých registrech a agendových informačních systémech, tj. definuje oprávnění přístupu uživatelů k datům vedeným v základních registrech (tj. oprávněnost, dovolenost a rozsah přístupu do jednotlivých registrů).

Na základě výše uvedeného lze uvést, že referenční údaje fyzických osob obsažené v ROB jsou nepochybně osobními údaji ve smyslu § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., neboť se týkají určených subjektu údajů, a účastník řízení je jejich správcem ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. V důsledku toho odpovídá za dodržování povinností stanovených pro zpracování, které provádí (tj. zpracování osobních údajů v ROB), zákonem č. 101/2000 Sb. Jednou z těchto povinností je povinnost stanovená v § 13 odst. 1 tohoto zákona, tj. povinnost přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů.

Podle § 8 odst. 1 zákona č. 348/2005 Sb. je správcem evidence poplatníků rozhlasového nebo televizního poplatku provozovatel vysílání ze zákona. Provozovatel vysílání ze zákona vede evidenci poplatníků, pokud k tomu nezmocní pověřenou osobu, která je v takovém případě zpracovatelem evidence poplatníků. Podle odst. 2 a odst. 3 téhož ustanovení je poplatník povinen oznámit provozovateli vysílání ze zákona, popřípadě pověřené osobě, že se stal poplatníkem, přičemž v oznámení je poplatník povinen uvést jméno, popřípadě jména, příjmení, místo trvalého pobytu, u cizinců popřípadě dlouhodobého pobytu a datum narození, jde-li o fyzickou osobu. Podle § 10 zákona č. 348/2005 Sb. nezaplatí-li poplatník včas rozhlasový nebo televizní poplatek nebo přírážku k poplatkům ani na základě výzvy provozovatele ze zákona, ve které bude stanovena přiměřená lhůta k úhradě, je provozovatel vysílání ze zákona oprávněn domáhat se svého práva u soudu včetně zaplacení úroku z prodlení určeného předpisy práva občanského. Zákon č. 348/2005 Sb. (ale ani jiný právní předpis) tedy neumožňuje ČRo a ČT přístup k osobním údajům evidovaným v ROB, což ostatně (jak vyplývá z jednotlivých vyjádření účastníka řízení) není mezi ním a správním orgánem sporné.

V daném případě důsledku nesprávného nastavení RPP, které umožňovalo přístup pro ČRo a ČT k referenčním údajům vedeným v ROB, ačkoli k tomu neexistovalo zákonné zmocnění pro tyto subjekty, došlo k neoprávněným vstupům do ROB, a tedy k neoprávněným přístupům k osobním údajům obsaženým v ROB.

Povinnost dle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. a této povinnosti odpovídající skutková podstata správního deliktu je formulovaná jako odpovědnost za následek. Dojde-li tedy k následku předvídanému v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. (neoprávněnému přístupu k osobním údajům apod.), což je v této věci nepochybné, neboť ČRo a ČT byl prostřednictvím RPP zřízen přístup do ROB, aniž byl dán k takovému postupu zákonný důvod. Správní orgán v této souvislosti odkazuje na argumentaci Nejvyššího správního soudu k problematice objektivní odpovědnosti za správní delikt v rozsudku čj. 9 As 36/2007-59 (byť v jiné oblasti veřejného práva a bez výslovného zakotvení liberačního ustanovení). Dle názoru správního orgánu je pojem „přijmout taková opatření“ v normě ukládající primární povinnosti (tj. v § 13

odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb.) nutno považovat za synonymum pojmu zajistit. Oba tyto pojmy je poté třeba dle názoru správního orgánu interpretovat jako garanci správce osobních údajů za bezpečnost zpracování osobních údajů, tedy za to, že se s osobními údaji např. neseznámí žádná nepovolaná osoba. Jedině tento výklad je schopen zajistit efektivní fungování právní normy a naplnění jejího elementárního smyslu a účelu, kterým je naplnění práva každého na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromí (viz opět rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 As 36/2007-59).

Skutková podstata správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb. je naplněna již v situaci, kdy zpracovávaným osobním údajům hrozí (v důsledku nepřijetí či neprovedení dostatečných organizačních a technických opatření) riziko nesprávného či neoprávněného zpracování. V případě, kdy jsou osobní údaje bez jakéhokoli právního titulu již zpřístupněny dalším subjektům, nelze o naplnění uvedené skutkové podstaty pochybovat.

K povinnosti správce stanovené v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. správní orgán dále uvádí, že účastník řízení měl sice přijata technicko-organizační opatření k zabezpečení osobních údajů v ROB, avšak nepřijal takové kontrolní mechanismy, aby včas rozpoznal, že registrace agendy ČRo a ČT je v rozporu se zákonem, a neumožňuje těmto subjektům přistupovat k osobním údajům v ROB. Pokud se účastník řízení táže správního orgánu, co dalšího (než udělal), měl učinit, aby k porušení povinnosti nedošlo, tak lze konstatovat, že si odpověděl sám ve chvíli, kdy zavedl mechanismus kontroly prostřednictvím interního opatření „Popis procesu řízení přístupu k referenčním údajům v ROB před registrací agendy“, neboť zjevně právě takovýto kontrolní mechanismus je schopen neoprávněnému přístupu k osobním údajům v ROB zabránit.

Účastník řízení zaregistroval na základě žádosti MK ČR na základě výše uvedených ustanovení (§ 8 a § 10 zákona č. 348/2005 Sb.) agendu A1423 pro ČRo a ČT, přičemž tvrdí, že nemůže v rámci postupu podle § 54 odst. 4 zákona č. 111/2009 Sb. kvalifikovaně posuzovat věcnou správnost ohlašovaných údajů (předmětné ustanovení stanoví, že pokud ministerstvo vnitra shledá v ohlášení agendy nedostatky, vyzve ohlašovatele agendy k jejich odstranění, přičemž mu k tomu poskytne přiměřenou lhůtu; ve výzvě ohlašovatelé ministerstvo vnitra sdělí, jaké nedostatky v ohlášení agendy shledalo s uvedením odkazu na konkrétní ustanovení tohoto zákona). Pochybení přitom účastník řízení spatřuje na straně MK ČR, které zaslalo podklady k zajištění přístupu do ROB opožděně a na straně ČT a ČRo, které se k dané agendě následně přihlásily.

V této souvislosti je třeba uvést, že z postupu účastníka řízení (tj. zamezení přístupu do ROB uvedeným subjektům a iniciací změny zákonné úpravy ve spolupráci s MK ČR, která byla iniciována účastníkem řízení, jak vyplývá ze sdělení účastníka řízení MK ČR ze dne 5. listopadu 2014 a odůvodnění připomínek Ministerstva kultury k novele zákona o evidenci obyvatel, č. j. MK 63725/2014- OLP) je zřejmé, že účastník řízení si byl nepochybně vědom svého pochybení, přičemž následně přijal další kontrolní mechanismy. Skutečnost, že došlo ze strany účastníka řízení v září 2013 k přijetí potřebných opatření, na jehož základě byl zjištěn a odstraněn závadný stav, však nemá žádný vliv na skutečnost, že došlo k neoprávněnému přístupu ČRo a ČT k osobním údajům v ROB po dobu a v rozsahu uvedeném ve výroku tohoto rozhodnutí.

K výše uvedenému tvrzení účastníka řízení, že není oprávněn posuzovat věcnou správnost ohlašovaných údajů s odkazem na § 54 odst. 4 zákona č. 111/2009 Sb. správní orgán uvádí, že účastník řízení je povinen posoudit nejen úplnost vyplněných údajů, ale také jejich správnost a oprávněnost přístupu k základním registrům. Takový závěr vyplývá z § 54 odst. 1 písm. j) zákona č. 111/2009 Sb., který stanoví, že ohlášení agendy obsahuje číslo a název právního předpisu a označení jeho ustanovení, na jehož základě je orgán veřejné moci, který vykonává agendu, oprávněn získávat referenční údaje ze základních registrů nebo vykonávat jejich zápis, ve spojení s povinnostmi stanovenými účastníku řízení v § 54 odst. 4 téhož zákona a § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tj. povinnosti vyzvat ohlašovatele k odstranění zjištěných nedostatků a povinnosti přijmout opatření k zabránění neoprávněného přístupu k osobním údajům a jejich neoprávněnému zpracování.

Z pohledu zajištění ochrany osobních údajů je neakceptovatelné, pokud není prováděna kontrola údajů, které jednotliví ohlašovatelé agendy uvedou, z hlediska jejich věcné správnosti. V opačném případě by si mohl libovolný orgán veřejné moci zaregistrovat agendu a přístup k osobním údajům ze základních registrů, aniž by k tomu byl ze zákona oprávněn, a aniž by takový postup ministerstvo vnitra jako správce RPP a ROB odhalilo. Je-li smyslem celého systému základních registrů umožnit orgánům veřejné moci přistupovat k údajům v základních registrech na podkladě zákonem stanovených oprávnění, je třeba, aby tato zákonná oprávnění byla správci jednotlivých základních registrů, především pak správcem RPP, také kontrolována. Posouzení agendy musí, jak je uvedeno výše, spočívat mj. v posouzení oprávněnosti orgánu veřejné moci přistupovat k údajům v základních registrech (ROB), tedy i ve věcném přezkoumání ohlášené agendy. Vzhledem k tomu, že ministerstvo vnitra plní jak roli správce RPP, tak ROB, odpovídá jako správce osobních údajů v ROB za stav, který vznikl, tedy za to, že ČRo a ČT měly registrovanou agendu a přistupovaly k osobním údajům v ROB, aniž by k tomu byly ze zákona oprávněny.

Argumentaci účastníka řízení, že MK ČR zaslalo podklady opožděně, nepovažuje správní orgán v posuzovaném případě za relevantní z hlediska vyhodnocení nezákonnosti jednání účastníka řízení. Správní orgán v této souvislosti jen podotýká, že pokud byly podklady zaslány opožděně, nebyly ohlašovány v době, pro kterou platí cca půl milionu agend, které byly registrovány v průběhu dvou měsíců, jak uvedl účastník řízení ve svém vyjádření. Stejně tak v případě účastníkem řízení uváděného pochybení ČT a ČRo, které se dle účastníka řízení neoprávněně přihlásily k působnosti, správní orgán konstatuje, že odpovědným za nadefinování rolí v RPP a povolení přístupu do ROB je účastník řízení, jako správce obou registrů.

Dále se správní orgán zabýval argumentací účastníka řízení týkající se možnosti uplatnění liberace a tedy ustanovení § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., které je formulováno tak, že právní osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Posuzování naplnění liberačního ustanovení je přitom závislé vždy na konkrétních okolnostech daného případu a nelze jej dle názoru správního orgánu jakkoliv předem zobecnit (při současném respektování limitu vyjádřeného v § 2 odst. 4 správního řádu). Důkazní břemeno se přitom přenáší na účastníka řízení a je to on, kdo musí k prokázání liberace navrhopat důkazy (srov. Mates P. a kolektiv: Základy správního práva trestního, 3. vydání, Praha: C.H. Beck, 2002, str. 12; dále také § 52 správního řádu).

Správní orgán v této souvislosti uvádí, že vynaložení veškerého úsilí, které bylo možno požadovat, neznamená jakékoliv úsilí, které správce vynaloží, ale musí se ve vztahu ke každému, konkrétně posuzovanému případu, jednat o úsilí maximálně možné, které je správce objektivně schopen vynaložit (zákon používá kritérium veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, a nikoliv např. spravedlivě požadovat, požadovat s ohledem na poměry atp.).

Správní orgán po zhodnocení výše uvedeného dospěl k závěru, že v případě účastníka řízení § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. nelze aplikovat. V daném případě je správní orgán názoru, že se ze strany účastníka řízení nejednalo o vynaložení maximálně možného úsilí k ochraně osobních údajů; technicko-organizační předpisy přijaté účastníkem řízení nelze považovat za dostatečné, jelikož nezabránily zaevidování agendy pro dotčené subjekty bez výslovného zákonného oprávnění, a to i s ohledem na názor deklarovaný účastníkem řízení, že nemohl kvalifikovaným způsobem posuzovat věcnou stránku ohlašovaných údajů při ohlášení agendy (tj. v daném případě oprávněnost přístupu k základním registrům na základě ohlášené agendy). Účastníkem řízení tvrzenou mimořádnost a výjimečnost situace, přitom nelze v žádném případě považovat za skutečnost, která by ho zbavila odpovědnosti za vědomé nezohledňování věcného kritéria podané žádosti o registraci agendy spočívajícím v posouzení zákonného důvodu pro povolení přístupu orgánů veřejné moci do ROB. Správní orgán však tuto skutečnost hodnotil jako okolnost, která má vliv na výši uložené sankce.

Správní orgán tedy na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že účastník řízení porušil povinnost stanovenou v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít způsobem popsaným výše k neoprávněnému přístupu k referenčním údajům subjektů údajů vedených v ROB.

Podle § 46 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. se při rozhodování o výši pokuty přihlíží k závažnosti, způsobu, době trvání, následkům protiprávního jednání a k okolnostem, za nichž bylo protiprávní jednání spácháno. Správní orgán v souladu s tímto ustanovením při stanovení výše pokuty vycházel z následujících skutečností.

Při stanovení výše sankce bylo z hlediska závažnosti jednání přihlédnuto jako k přitěžující okolnosti ke skutečnosti, že protiprávní jednání účastníka řízení se týkalo informačního systému, který obsahuje osobní údaje velmi vysokého počtu osob (tj. občanů České republiky a dalších osob, o nichž tak stanoví zákon), kdy následkem jednání byl neoprávněný přístup k referenčním údajům vedeným v ROB (v případě ČRo cca 70 000 přístupů a v případě ČT cca 250 přístupů). Za přitěžující okolnost považuje správní orgán též dobu, po kterou trval protiprávní stav vzniklý jednáním účastníka řízení, tj. v případě ČRo cca 16 měsíců.

Způsob protiprávního jednání účastníka řízení správní orgán nevyhodnotil jako přitěžující nebo polehčující okolnost. Účastník řízení se správního deliktu dopustil jednáním, které je popsáno ve výroku, tj. nepřijetím opatření k zabezpečení osobních údajů, což je v zásadě obvyklý způsob, kterým je zákon č. 101/2000 Sb. porušován. K uvedenému kritériu proto správní orgán při úvaze o výši sankce nepřihlížel.

Ve vztahu k okolnostem, za nichž bylo protiprávní jednání spácháno, přihlédl správní orgán, jako k polehčující okolnosti k tomu, že po zjištění pochybení na základě kontroly provedené z vlastní iniciativy účastníka řízení přistoupil k neprodlenému

zablokování přístupu po zjištění pochybení ve vztahu k oběma institucím, včetně poskytnutí doporučení k iniciaci změny zákonné úpravy ohlašovatelí (tj. MK ČR). Jako polehčující okolnost správní orgán posoudil i to, že účastník řízení v návaznosti na zjištěné pochybení přijal opatření k zabránění opakování nastalé situace. Za polehčující okolnost považuje správní orgán i mimořádnost situace spočívající ve významném navýšení agendy a rovněž přihlédl ke skutečnosti, že k pochybení došlo při zavádění zcela nového komplexního informačního systému veřejné správy. Jako polehčující okolnost pak hodnotil správní orgán též skutečnost, že ČRo a ČT mají zákonné zmocnění vést evidenci poplatníků, přičemž za tímto účelem rovněž disponují osobními údaji fyzických osob (tj. mají k nim legitimní přístup, vzhledem k tomu, že dané údaje jim poskytují sami poplatníci).

Po zhodnocení všech těchto okolností byla uložena sankce v dolní polovině zákonné sazby.

Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, který správnímu orgánu ukládá povinnost uložit paušální částkou náhradu nákladů řízení účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, kterou se stanoví paušální částka nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

S ohledem na výše uvedené, bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: V souladu s § 152 odst. 1 správního řádu lze u oddělení správních činností proti tomuto rozhodnutí podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Rozhodnutí je doručeno dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání rozhodnutí do datové schránky.

Praha, 19. listopadu 2015

otisk
úředního
razítka

Vanda Foldová
vedoucí oddělení správních činností